

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΦΕΚ 2551 Β΄

Μαρούσι, 12-09-2012
Αριθ. Πρωτ. 105559/Γ2

ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Β΄

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας: **ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ**

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
E-mail: t09tee07@minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Βιολέτης Α.
Τηλέφωνο: 210 344 3276
Fax: 210 344 33 90

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος βασικών ικανοτήτων «Πολιτειακή Παιδεία» της Α΄ Τάξης ημερησίων ΕΠΑ.Λ.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τα άρθρα 4 και 18 του ν. 3475/2006 «Οργάνωση και λειτουργία της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 146 Α΄).
2. Την υπ΄ αριθμ. 42790/Γ2/12-04-2012 Υ.Α. με θέμα «Τροποποίηση του Ωρολογίου Προγράμματος Σπουδών της Α΄ τάξης Ημερησίων ΕΠΑ.Λ. όπως καθορίστηκε με την υπ΄ αριθμ. 73030/30-06-2011 Υ.Α. (ΦΕΚ 1643 Β΄) και διορθώθηκε στο ΦΕΚ 2132 Β΄.
3. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α΄ 98).
4. Το άρθρο 2 παρ. 3 του ν.3966/2011 (ΦΕΚ 118 Α΄) «Θεσμικό πλαίσιο των Προτύπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος» και λοιπές διατάξεις».
5. Τις διατάξεις της με αρ.πρωτ.76051/04-07-2012 απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού Θεόδωρο Παπαθεοδώρου» (ΦΕΚ 2091 Β΄).
6. Το γεγονός ότι το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού σύμφωνα με το υπ΄αριθμ.πρωτ.87692/Γ2/31-07-2012 έγγραφο του ζήτησε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής την εισήγηση του σχετικά με τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.).
7. Το με αρ. πρωτ. 2207/08-08-2012 έγγραφο του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.).
8. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Αποφασίζουμε:

Τον καθορισμό του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών του μαθήματος βασικών ικανοτήτων «Πολιτειακή Παιδεία» της Α΄ Τάξης ημερησίων ΕΠΑ.Λ ως ακολούθως:

1. Αποστολή του μαθήματος

Η αποστολή του μαθήματος "**Πολιτειακή Παιδεία**" είναι η **δημιουργία υπεύθυνων ενημερωμένων ενεργών δημοκρατικών πολιτών** ως **προϋπόθεση για την επιβίωση της Δημοκρατίας και την ορθή λειτουργία της**. Συνεπώς, εκπληρώνει στοιχειώδη υποχρέωση της Πολιτείας και εξυπηρετεί θεμελιώδη αποστολή του Σχολείου. Συνδέεται με το θεσμό της Βουλής των Εφήβων. Συνδυάζεται με **εθελοντικές δράσεις** (κοινωνική εργασία) των μαθητών προς συμπολίτες τους (τουλάχιστον 1 ανά τετράμηνο) για τη διαμόρφωση ανθρώπων με ενσυναίσθηση, αλληλεγγύη, συλλογικότητα και για τη δημιουργία Κοινωνίας των Πολιτών.

Για τους λόγους αυτούς, ανήκει στην Ομάδα Μαθημάτων Βασικών Ικανοτήτων της Α' τάξης των ημερησίων ΕΠΑΛ απευθυνόμενο σε όλους τους μαθητές, καθώς αυτοί βρίσκονται στο κατώφλι της απόκτησης της ιδιότητας του Πολίτη.

2. Σκοπός του μαθήματος

Η "**Πολιτειακή Παιδεία**" αποσκοπεί οι μαθητές να αποκτήσουν **Παιδεία Δημοκρατικού Πολίτη** και Πολιτικό Γραμματισμό. Ειδικότερα, συμβάλλει στο να γνωρίσουν και να κατανοήσουν την οργάνωση και τη λειτουργία της πολιτείας και να αποκτήσουν πολιτική σκέψη και πολιτική συνείδηση, πολιτικές αρετές, στάσεις, διαθέσεις, συμπεριφορές, αρχές, αξίες και ικανότητες, που θα τους βοηθήσουν να συμμετέχουν ενεργά, δημιουργικά και εποικοδομητικά στο κοινωνικό-πολιτικό «γίγνεσθαι» ως ελεύθεροι και υπεύθυνοι πολίτες, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Συντάγματος, το άρθρο 1 του Νόμου 1566/1985, τη Σύσταση 962/18-12-2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου & της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τη Σύσταση 12/2002 του Συμβουλίου της Ευρώπης και άλλες αντίστοιχες συστάσεις και διακηρύξεις διεθνών οργανισμών.

3. Γενικοί σκοποί του μαθήματος & των δράσεών του είναι:

- ♦ Η παροχή γνώσεων και εννοιών για την Πολιτική, τη Δημοκρατία, το Δίκαιο, το Ελληνικό Κράτος, την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Διεθνή Κοινωνία, του στοιχειώδους νομικού πλαισίου που διέπει τις σχέσεις Πολίτη-Κράτους και των Πολιτών μεταξύ τους, του Δικαιϊκού μας Συστήματος, θεωρητικά με διαλεκτική, μαιευτική και βιωματική διδασκαλία (role playing-παιχνίδια ρόλων) και σε πρακτικό-χρηστικό επίπεδο με τη μελέτη περιπτώσεων (case studies) που θα μπορούν να γίνουν εργασίες μαθητών, καθώς και εθελοντική εργασία (ομαδο-συνεργατική μέθοδος).
- ♦ Η εξοικείωση των μαθητών με τον εθελοντισμό, τον τρόπο σκέψης και ζωής του ενεργού πολίτη και τις διαδικασίες της Κοινωνίας των Πολιτών.
- ♦ Η συνειδητοποίηση από τους μαθητές ότι το Κράτος και τα δημόσια αγαθά ανήκουν σε όλους τους Πολίτες και ότι οφείλουν να τα σέβονται και να τα προστατεύουν.
- ♦ Η ευαισθητοποίηση σε θέματα Δημοκρατίας, Πολιτικού Πολιτισμού, Αλληλεγγύης, Κοινωνικής Συνοχής, Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η συναίσθηση της ευθύνης απέναντι στον εαυτό και στο κοινωνικό σύνολο.
- ♦ Η ανάπτυξη των απαραίτητων Πολιτικών και Κοινωνικών Ικανοτήτων και δεξιοτήτων για κάθε Πολίτη.
- ♦ Η εξοικείωση και η στενότερη σύνδεση του σχολείου και του μαθητή με το Ελληνικό Κράτος & τις Υπηρεσίες του και την Κοινωνία.
- ♦ Η καλλιέργεια ομαδικού πνεύματος, κριτικής, αναλυτικής συνθετικής και δημιουργικής σκέψης, ικανότητας επικοινωνίας, αρμονικής συνύπαρξης, ειρηνικής

επίλυσης κρίσιμων καταστάσεων, σεβασμού της άλλης άποψης και του διαφορετικού συνανθρώπου, επίγνωσης της ενότητας και αλληλεξάρτησης των μελών της κοινωνίας, της ενσυναίσθησης, της συναισθηματικής και της κοινωνικής νοημοσύνης (μέσω της διαδικασίας αναζήτησης προβλημάτων στην απάλυνση ή την επίλυση των οποίων θα μπορούσαν να συμβάλλουν), προσφοράς εθελοντικής εργασίας και παροχής βοήθειας προς την τοπική κοινότητα ή την ευρύτερη κοινωνία, της αντίληψης της σημασίας και της προτεραιότητας του Γενικού Καλού και του Δημοσίου Συμφέροντος.

- ♦ Εξωστρέφεια της σχολικής μονάδας προς την κοινωνία και προσφορά της προς αυτήν.

4. Ειδικοί σκοποί

Ειδικότερα, το μάθημα «Πολιτειακή Παιδεία» και οι δράσεις του έχουν σκοπό οι μαθητές να:

- είναι αφοσιωμένοι στο δημοκρατικό πολίτευμα και διατεθειμένοι να το προστατεύουν από κάθε κίνδυνο.
- βρουν το νόημα της ζωής και της ύπαρξής τους και να έχουν την πεποίθηση ότι μπορούν να συμβάλουν στην πρόοδο της τοπικής, της εθνικής και της παγκόσμιας κοινωνίας.
- έχουν αντιληφθεί το δυναμικό (μη στατικό) χαρακτήρα της πολιτικής και του δικαίου, των θεσμών και των πολιτικών πρακτικών και να έχουν συνειδητοποιήσει ότι αυτά εξαρτώνται από την ατομική και συλλογική συμμετοχή και δράση.
- ενδιαφέρονται για την Πολιτική, να γνωρίζουν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους ως Πολίτες και να έχουν δεσμευτεί ως προς αυτά.
- επιθυμούν και να προσδοκούν τη συμμετοχή τους στη δημόσια σφαίρα.
- αναπτύξουν ελληνική εθνική ταυτότητα, αγάπη για την Ελλάδα, ενδιαφέρον για το μέλλον της, όπως και γι' αυτό της ανθρωπότητας, και συνείδηση με βάση την εθνική και την πολιτισμική μας κληρονομιά, σε συνδυασμό με το σεβασμό στις οικουμενικές αξίες.
- απορρίπτουν τη βία, τη μισαλλοδοξία, τις διακρίσεις, τη διαφθορά, την παραβατικότητα και την πολιτική απάθεια και να είναι διατεθειμένοι να συμβάλουν στην πρόληψή τους.
- επιδιώκουν την ειρηνική συνύπαρξη των μελών της κοινωνίας.
- αναπτύξουν ατομική και κοινωνική ευθύνη, κοινωνική δικαιοσύνη και αλληλεγγύη, με σκοπό την κοινωνική συνοχή, την εξέλιξη και την ευημερία της χώρας και της κοινωνίας.
- είναι σε θέση να αξιολογούν με νηφαλιότητα τις πληροφορίες και τις απόψεις των ΜΜΕ, τις πολιτικές του κράτους και τον τρόπο άσκησης της πολιτικής εξουσίας.
- γνωρίζουν και να έχουν κατανοήσει την εξέλιξη από τα αρχαϊκά πολιτεύματα στο ανώτερο, αυτό της Δημοκρατίας, αλλά και να προβληματιστούν ως προς τις δυσλειτουργίες του και τους κινδύνους που διατρέχει.
- γνωρίζουν βασικά στοιχεία της συνταγματικής ιστορίας μας.
- κατανοήσουν κριτικά την οργάνωση και τη λειτουργία του κράτους.
- γνωρίζουν τα ατομικά, τα πολιτικά και τα κοινωνικά δικαιώματα και να έχουν κατανοήσει το περιεχόμενο και τη χρησιμότητά τους.
- γνωρίζουν τις λειτουργίες και την ισχύ των ΜΜΕ, καθώς και τους τρόπους χρήσης τους.
- γνωρίζουν τη σκοπιμότητα της ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη δομή και τις λειτουργίες της, τους λόγους συμμετοχής της Ελλάδας σ' αυτήν, την πορεία της Ε.Ε. προς την πολιτική ενοποίηση και ότι είναι συγχρόνως Ευρωπαίοι Πολίτες (ευρωπαϊκή ιθαγένεια).
- συνειδητοποιήσουν τους λόγους ύπαρξης διακρατικών σχέσεων, διεθνούς δικαίου και διεθνών οργανισμών, καθώς και την αναγκαιότητα της συνεργασίας της διεθνούς κοινότητας για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προβλημάτων και την προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

- κατανοούν τα πολιτικά γεγονότα στην Ελλάδα, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στον κόσμο και να είναι σε θέση να προβλέψουν εξελίξεις στη σφαίρα της Πολιτικής και της δημόσιας οικονομίας.
- έχουν αντιληφθεί την αξία του διαλόγου, να μάθουν να υποστηρίζουν τις απόψεις τους με επιχειρήματα και πολιτισμένο τρόπο και να βελτιώσουν τις διαπροσωπικές τους σχέσεις.

5. Στόχοι/Θεματικές ενότητες/Ενδεικτικές δραστηριότητες

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ & ΥΠΟ-ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΣΚΟΠΟΙ-ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p style="text-align: center;">1^ο κεφάλαιο: <u>Ο ΠΟΛΙΤΗΣ, Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ & ΆΛΛΑ</u> <u>ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΑ</u> (10 ώρες) Α. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ</p> <p>1.1 Πολίτης & Πολιτική. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: 1.1 Τι σημαίνει πολιτική – Η ελληνική καταγωγή της, 1.2 Πόλις-Πολίτης-Πολιτική, 1.3 Οι ιδιότητες του πολιτικού, σελ. 9-14)</p> <p>1.2 Αρχαία Αθηναϊκή Δημοκρατία (“Τα Κοινά της Πόλης-Κράτους”). (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: 3.1 Η Αρχαία Ελλάδα: η πόλη-κράτος, 3.1.1 Ο Έπαινος της αθηναϊκής δημοκρατίας – Θουκυδίδου Περικλέους Επιτάφιος, 3.1.2 Στοιχεία δημοκρατικού πολιτεύματος – Αριστοτέλους Πολιτικά, 3.2 Η ελληνιστική εποχή: η οικουμενική πόλη, σελ. 27-30)</p> <p>1.3 Άμεση & Έμμεση Δημοκρατία. Οι προϋποθέσεις, οι αρχές & οι αξίες της Δημοκρατίας. Το παράδειγμα της Διαβουλευτικής-Συναινετικής Δημοκρατίας και η αξία του διαλόγου & της διαλεκτικής. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: 4.1 Μορφές πολιτευμάτων, σελ. 38-40)</p> <p>1.4 Πολιτικές ιδεολογίες. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: 7.2 Πολιτικά συστήματα, 7.2.1 Φιλελευθερισμός – Καπιταλισμός, 7.2.2 Σοσιαλισμός – Κομμουνισμός, σελ. 80-83)</p> <p>1.5 Δημοκρατικά & ανελεύθερα Πολιτεύματα. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 28-32, 3.1.2. Στοιχεία δημοκρατικού πολιτεύματος – Αριστοτέλους, Πολιτικά, 3.2. Η ελληνιστική εποχή: η οικουμενική πόλη 3.3. Η βυζαντινή αυτοκρατορία – οι κοινότητες, σελ. 38-39, 4.1. Μορφές πολιτευμάτων).</p> <p>1.6 Η Δημοκρατία στη ζωή μας, η σημασία της & οι κίνδυνοι που διατρέχει. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 39-40, 4.1. Μορφές πολιτευμάτων, 7.8 Φαινόμενα λαϊκισμού – Η προπαγάνδα)</p> <p>1.7 Πολίτης & Πολιτική Συνείδηση (Η δέσμευση στο ρόλο του. Οι διαστάσεις της Πολιτικής Συνείδησης ως προς κάθε υποχρέωση, λ.χ. η ευθύνη του Πολίτη (ως προς τον ίδιο & το κοινωνικό σύνολο) ως ψηφοφόρου, ως μέλους της Πολιτείας & της Κοινωνίας Πολιτών, ως Πολιτικού, ως εργαζομένου, ως επιχειρηματία, φορολογική, περιβαλλοντική, καταναλωτική & κυκλοφοριακή συνείδηση). (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 11-13, 1.2 Πόλις – πολίτης – πολιτική & σελ. 72, 6.3.2 Τα Πολιτικά δικαιώματα)</p> <p>1.8 Πολιτική Κοινωνικοποίηση & η αίσθηση του «ανήκειν» (ο ρόλος της οικογένειας, του</p>	<p>Μετά την ολοκλήρωση του κεφαλαίου, οι μαθητές θα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • έχουν κατανοήσει την έννοια και τη σημασία του πολιτεύματος. • μπορούν να διακρίνουν και να αξιολογήσουν τα πολιτεύματα. • μπορούν να αντιληφθούν τον τρόπο λειτουργίας της άμεσης δημοκρατίας και να τον συγκρίνουν με τη σημερινή έμμεση δημοκρατία. • έχουν συνειδητοποιήσει τη σημασία της δημοκρατίας στην καθημερινότητά τους. • μπορούν να κατανοήσουν τη σημασία της πολιτικής κοινωνικοποίησης και τις διαστάσεις της. • μπορούν να συγκρίνουν τους διαφορετικούς τρόπους άσκησης της εξουσίας και να διαπιστώσουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά της. • μπορούν να αντιληφθούν ότι κάθε πολιτικό σύστημα βασίζεται σε μία ιδεολογία & ποια είναι αυτή. • μπορούν να διακρίνουν τα θεμελιώδη στοιχεία των πολιτικών συστημάτων. • έχουν κατανοήσει την αλληλεπίδραση των πολιτικών συστημάτων σε σχέση με την κοινωνική, πολιτική, οικονομική και τεχνολογική εξέλιξη. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Εργασία: Πώς οι Αρχαίοι Αθηναίοι από τη Μοναρχία έφθασαν στη Δημοκρατία; ▪ Εργασία-Παρουσίαση: Τα είδη των Πολιτευμάτων & των Ιδεολογιών. ▪ Καμπάνια στην τοπική κοινωνία με διάφορες δράσεις: Οι μαθητές τάσσονται εναντίον των προκαταλήψεων, των διακρίσεων της μισαλλοδοξίας, του εκφοβισμού (bullying) και υπέρ του σεβασμού στο διαφορετικό. ▪ Εργασία: Ως προς τι υπερέχει η Δημοκρατία σε σχέση με τα άλλα πολιτεύματα; ▪ Εργασία: Μελετήστε για τη «Δημοκρατία της Βαϊμάρης» και εντοπίστε ενδεχόμενες αναλογίες στο κοινωνικο-πολιτικό γίγνεσθαι των τελευταίων ετών. ▪ Εργασία-Παρουσίαση: Επιλέξτε τα πολιτεύματα μιας χρονικής περιόδου κατά ομάδες & εντοπίστε τις επιδράσεις τους σε: α) κοινωνικό, β) οικονομικό, γ) θρησκευτικό επίπεδο και δ) στην εκπαίδευση. ▪ Γραπτή εργασία: Πώς αντιλαμβάνεστε την έννοια της δημοκρατίας; (ισχυρά & τυχόν αδύναμα σημεία της) ▪ Παρουσιάστε (κριτικά) την «Πολιτεία» του Πλάτωνα στην τάξη. ▪ Ποιο το βασικό περιεχόμενο του έργου του Αριστοτέλη «Πολιτικά»; ▪ Γραπτή εργασία: Σύγκριση Εκκλησίας του Δήμου με το σημερινό Κοινοβούλιο. ▪ Ανατρέξτε στον Επιτάφιο Λόγο του Περικλή, στο 2^ο βιβλίο της Ιστορίας του Θουκυδίδη (Β', ΙΙ, 37- 41) και εντοπίστε τα χαρακτηριστικά του δημοκρατικού πολιτεύματος. ▪ Εργασία: Εξηγήστε γιατί οι δημοκρατικοί πολίτες αποτελούν στοιχειώδη προϋπόθεση για την ύπαρξη Δημοκρατίας. ▪ Στοχαστείτε & σχολιάστε τη φράση του φιλοσόφου Δημόκριτου: "Μια καλά κυβερνημένη πόλη, όπου οι πολίτες έχουν ενεργό συμμετοχή στα κοινά, είναι η μεγαλύτερη εγγύηση. Όταν η πόλη διατηρείται σώα, διατηρούνται σώα κι όλα τα

<p>σχολείου (ειδικά μαθήματα, Μαθητικά Συμβούλια), της Πολιτικής & των Πολιτικών, των ΜΜΕ, της ευρύτερης κοινωνίας, Συμβούλια Νέων, ...). Επιρροές στην Κοινή Γνώμη. Πολιτική Ψυχολογία. Λαϊκισμός. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 14-15, 39-40 και 91-93, 1.4 Πολιτική κοινωνικοποίηση, 4.1. Μορφές πολιτευμάτων, 7.8 Φαινόμενα λαϊκισμού – Η προπαγάνδα)</p> <p>1.9 Εμείς & οι Άλλοι (Ελληνική Ιθαγένεια, Πρόσφυγες, Μετανάστες, Ελληνικός Πολιτισμός & Πολυπολιτισμικότητα στο σχολείο και στην κοινωνία, σεβασμός στη διαφορετικότητα).</p> <p>1.10 Η ανάγκη για Κοινό Κώδικα Αξιών & έναν Ουμανιστικό Πολιτισμό.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • διακρίνουν την αλληλεπίδραση των πολιτικών συστημάτων με την κοινή γνώμη. • σέβονται και θα προστατεύουν το δημοκρατικό πολίτευμα. • έχουν κατανοήσει την αξία του διαλόγου και θα είναι σε θέση να υποστηρίξουν τις απόψεις τους με επιχειρήματα. • απορρίπτουν κάθε μορφή βίας, διακρίσεων, μισαλλοδοξίας και ανομικής συμπεριφοράς. 	<p>υπόλοιπα, ενώ όταν καταρρέει, καταρρέουν μαζί της τα πάντα. <u>Η ατομική ευδαιμονία εξαρτάται από την ευδαιμονία της πόλης.</u>"</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Μελέτη & παρουσίαση του τοπικού συστήματος οργάνωσης & διοίκησης της πόλης Marínaleda της Ανδαλουσίας (Ισπανία). Υπερκατά. ▪ Ομαδική Εργασία: Συγκριτική μελέτη των ισχυόντων Πολιτευμάτων στο Δυτικό κόσμο σε σχέση με την Ασία και την Αφρική. ▪ Επίσκεψη σε γηροκομείο ή ορφανοτροφείο ή και εστιατόριο απόρων για ηθική και υλική υποστήριξη (λ.χ. μετά από έρανο ή ετοιμασία γευμάτων). ▪ Έρευνα για το «Ολοκαύτωμα» των Ναζί στην Ελλάδα ή την Ευρώπη.
---	---	---

ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ «ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ»
για το 1^ο κεφάλαιο: Ο ΠΟΛΙΤΗΣ, Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ & ΆΛΛΑ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΑ

- Κεφάλαιο 7: Κοινωνική και πολιτική δυναμική** (7.1. Εξουσία και πολιτική εξουσία, 7.2. Πολιτικά συστήματα 7.2.1. Φιλελευθερισμός – Καπιταλισμός, 7.2.2. Σοσιαλισμός – Κομμουνισμός, 7.6. Κοινή γνώμη & ομάδες πίεσης – συμφερόντων, 7.7. Η κοινωνία των πολιτών – Τα κοινωνικά κινήματα, 7.8. Φαινόμενα λαϊκισμού – Η προπαγάνδα)
- Κεφάλαιο 3: Από την πόλη-κράτος στο νέο ελληνικό κράτος** (3.1. Αρχαία Ελλάδα: η πόλη – κράτος 3.1.1. Ο έπαινος της αθηναϊκής δημοκρατίας – Θουκυδίδου, Περικλέους Επιτάφιος, 3.1.2. Στοιχεία δημοκρατικού πολιτεύματος – Αριστοτέλους, Πολιτικά, 3.2. Η ελληνιστική εποχή: η οικουμενική πόλη, 3.3. Η βυζαντινή αυτοκρατορία – οι κοινότητες)
- Κεφάλαιο 4: Η Οργάνωση της Ελληνικής Πολιτείας** (4.1. Μορφές πολιτευμάτων)

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ & ΥΠΟ-ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΣΚΟΠΟΙ-ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>2^ο κεφάλαιο: <u>ΚΡΑΤΟΣ - ΤΟ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ</u> (8 ώρες)</p> <p>Α. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ</p> <p>2.1 Ορισμός του Κράτους. Το «έθνος-κράτος» σήμερα. Εθνοκεντρισμός - Κοσμοπολιτισμός. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 78-79, 45 & 29-30, 7.1. Εξουσία και πολιτική εξουσία, 4.5. Βασικές αρχές του Συντάγματος, 4.5.1. Η αρχή της λαϊκής κυριαρχίας, 3.2 Η ελληνιστική εποχή: η οικουμενική πόλη)</p> <p>2.2 Το Ελληνικό Κράτος, η εξέλιξη & τα σύμβολα του. Συνταγματική ιστορία. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 32-35, 3.4. Το ελληνικό κράτος – ελληνική συνταγματική ιστορία)</p> <p>2.3 Το Πολίτευμα της Ελλάδας. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 40 - 41, 4.2. Το πολίτευμα της Ελλάδος)</p> <p>2.4 Το Σύνταγμα, το περιεχόμενό</p>	<p>Μετά την ολοκλήρωση του κεφαλαίου, οι μαθητές θα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • γνωρίζουν πώς δημιουργήθηκε το «έθνος-κράτος» και την πορεία του έως σήμερα. • γνωρίζουν ποιο είναι το πολίτευμα της Ελλάδας & τα σύμβολα του Ελληνικού Κράτους. • γνωρίζουν τα συστατικά στοιχεία ενός κράτους, τη δημιουργία & την πορεία του έθνους-κράτους. • γνωρίζουν το Πολίτευμα της Ελλάδας και τα σύμβολα του Ελληνικού Κράτους. • έχουν κατανοήσει τη σημασία του Συντάγματος για την οργάνωση & τη λειτουργία του Κράτους. • γνωρίζουν τις βασικές αρχές του Συντάγματος. • έχουν κατανοήσει το σκοπό της αρχής της διάκρισης των λειτουργιών ή εξουσιών & θα είναι σε θέση να αξιολογήσουν την εφαρμογή της. • γνωρίζουν τα εκλογικά 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ερευνητική-διαθεματική εργασία: Ποιοι διανοητές μελέτησαν τα πολιτεύματα & πώς τα κατέταξαν; ▪ Παρουσίαση: Η ιστορία των ελληνικών πολιτευμάτων. (βλ. ιστότοπο: http://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/To-Politevma/Syntagmatiki-Istoria/) ▪ Διερευνήστε τις διαφορές του σημερινού πολιτεύματος με το δικτατορικό πολίτευμα 1967 – 1974. ▪ Παρουσιάστε πολιτικά συστήματα της Ευρώπης. Σε ποιες χώρες εφαρμόζεται το καθένα; Πλεονεκτήματα – μειονεκτήματα. ▪ Ερευνήστε και παρουσιάστε πώς τα πολιτικά συστήματα επηρεάζουν τον κοινωνικό, οικονομικό, πνευματικό, εκπαιδευτικό πολιτιστικό χώρο, την τέχνη και την πολιτειακή οργάνωση της χώρας. ▪ Ομαδική εργασία: Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα της Ε.Ε. www.europa.eu.int/hellas/ & κατηγοριοποιήστε τα πολιτεύματα των 27 Κρατών – Μελών. ▪ Έρευνα: Ποια τα αίτια της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης που ξεκίνησε το 2008; Σχετίζονται με το σύγχρονο καπιταλιστικό σύστημα και ποια χαρακτηριστικά αυτού; ▪ Έρευνα: Σφυγμομέτρηση της τοπικής κοινωνίας για τους τρόπους εξόδου από την κρίση που ξεκίνησε το 2008. Συνεργαστείτε και με φορείς της τοπικής κοινωνίας (Βουλευτές, ενεργούς πολίτες, Δήμαρχο ή Περιφερειάρχη, σωματεία, ΜΜΕ). Ανακοινώστε τα αποτελέσματα της έρευνας.

<p>του και οι θεμελιώδεις αρχές του. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ.43 - 45, 4.4. Έννοια και ρόλος του Συντάγματος, 4.5. Βασικές αρχές του Συντάγματος – 4.5.1. Η αρχή της λαϊκής κυριαρχίας, 4.5.2. Η αρχή του κράτους δικαίου, 4.5.3. Η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου, 4.5.4. Η αρχή της διάκρισης των λειτουργιών)</p> <p>2.5 Εκλογικό σώμα, εκλογές, εκλογικό σύστημα & δημοψήφισμα. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ.9,11- 13, 72, 1.1. Τι σημαίνει πολιτική, 1.2. Πόλις – πολίτης – πολιτική, 6.3.2. Πολιτικά δικαιώματα)</p> <p>2.6 Ενεργός Πολίτης (μη «ιδιώτης»), Πολιτικά δικαιώματα & “συνταγματικός πατριωτισμός”. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 72, 6.3.2 Τα Πολιτικά δικαιώματα)</p> <p>2.7 Πολιτικά συστήματα άλλων εποχών & άλλων χωρών. Η σχέση τους με το οικονομικό σύστημα. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 80- 83, 7.2. Πολιτικά Συστήματα, 7.2.1. Φιλελευθερισμός– Καπιταλισμός, 7.2.2. Σοσιαλισμός - Κομμουνισμός)</p> <p>2.8 Τα πολιτικά κόμματα. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 84– 85, 7.3. Πολιτικά κόμματα)</p>	<p>συστήματα με τα θετικά & τα αρνητικά τους χαρακτηριστικά και θα μπορούν να τα συγκρίνουν μεταξύ τους.</p> <ul style="list-style-type: none"> • γνωρίζουν σε γενικές γραμμές τις πολιτικές μεταβολές του Ελληνικού Κράτους. • έχουν κατανοήσει το ρόλο και την ουσία της εξουσίας. • έχουν αντιληφθεί ότι η αφοσίωση στο Σύνταγμα και το Γενικό Καλό είναι ο συνεκτικός δεσμός όλων των ατόμων (της Ελληνικής Επικράτειας) μεταξύ τους που τους ενώνει πέρα από διαφορές πολιτικών, θρησκευτικών ή άλλων πειποτήσεων και διαφορές ως προς την εμφάνιση ή την καταγωγή. • έχουν αντιληφθεί το ρόλο & τη δύναμη του εκλογικού σώματος και τις βασικές αρχές της ψηφοφορίας. • γνωρίζουν τη βασική δομή των πολιτικών κομμάτων, τη θέση & την επιρροή τους στη λειτουργία του πολιτεύματος και του κράτους. • έχουν κατανοήσει την αξία της ενεργού συμμετοχής στις πολιτικές διαδικασίες. • έχουν εξοικιωθεί με το νόημα του όρου «φιλοπατρία», ως θετικής έννοιας & πηγής έμπνευσης κάθε Πολίτη. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συζήτηση με θέμα το θεσμό των εκλογών για τα μαθητικά συμβούλια, τα προβλήματα & τις προοπτικές βελτίωσής τους. ▪ Έρευνα & παρουσίαση των εκλογικών συστημάτων στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό (διαχρονικά). ▪ Αναζητήστε από την Ιστορία της Α' Λυκείου πληροφορίες για το χρυσό αιώνα του Περικλή και εντοπίστε κοινά σημεία με το σήμερα. ▪ Αναζητήστε στοιχεία από το βιβλίο της ιστορίας και από την ιστοσελίδα του Κοινοβουλίου www.parliament.gr τη διαδοχή των πολιτευμάτων στην Ελλάδα μετά το 1830. ▪ Εξηγήστε τη φράση του Δημοσθένη: «Είναι μεγάλη <u>ανάγκη</u> οι <u>ελεύθεροι</u> (πολίτες) να έχουν συνείδηση της ευθύνης τους για την πολιτική κατάσταση (για τις υποθέσεις της πολιτείας)». ▪ Παρουσιάστε τις αρχές του καπιταλιστικού συστήματος & την επιρροή τους στην Οικονομία, την Πολιτική και την Κοινωνία. Αναζητήστε από το βιβλίο της ιστορίας της Γ' Γυμνασίου και Λυκείου τις περιόδους οικονομικής κρίσης. ▪ Έρευνα- εργασία-παρουσίαση: α) Συγκρίνετε τις συνθήκες, τα αίτια και τις συνέπειες στο δημοκρατικό πολίτευμα της οικονομικής κρίσης του 1929 σε σχέση με τη σημερινή, β) με ποιους τρόπους αντιμετωπίστηκε τότε (πχ. Η.Π.Α, Ρούσβελτ, Το “New Deal”). Εντοπίζετε αναλογίες σε σχέση με την τρέχουσα οικονομική κρίση που ξεκίνησε το 2008; ▪ Μελετήστε το άρθρο «Ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ και το Όραμά του» http://www.e-zine.gr/modules.php?name=News&file=article&sid=192 / βίντεο http://www.youtube.com/watch?v=XvzCshtn0PI και http://www.youtube.com/watch?v=oZh1F2Umbp4&feature=relmfu
--	--	--

ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ «ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ»

για το 2^ο κεφάλαιο: ΚΡΑΤΟΣ – ΤΟ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Κεφάλαιο 1: Η πολιτική (1.2. Πόλις – πολίτης – πολιτική)

Κεφάλαιο 4: Η Οργάνωση της Ελληνικής Πολιτείας (4.3. Εκλογικό σώμα και εκλογικά συστήματα, 4.4. Έννοια και ρόλος του Συντάγματος, 4.5. Έννοια και ρόλος του Συντάγματος, 4.5.1 Η αρχή της λαϊκής κυριαρχίας, 4.5.2 Η αρχή του κράτους δικαίου, 4.5.3 Η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου, 4.5.4 Η αρχή της διάκρισης των λειτουργιών)

Κεφάλαιο 6: Ατομικά, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα (6.3.2. Τα πολιτικά δικαιώματα)

Κεφάλαιο 7: Κοινωνική και πολιτική δυναμική (7.1. Εξουσία και πολιτική εξουσία, 7.3. Τα πολιτικά κόμματα)

Κεφάλαιο 3: Από την πόλη-κράτος στο νέο ελληνικό κράτος (3.4. Το ελληνικό κράτος – ελληνική συνταγματική ιστορία)

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ & ΥΠΟ-ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΣΚΟΠΟΙ-ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>3^ο κεφάλαιο: ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ & ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ (11 ώρες) Α. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ</p> <p>3.1 Η εκτελεστική λειτουργία. 3.1.1 Τα όργανα του Κράτους (ΠτΔ, Κυβέρνηση, Βουλή, Δικαστήρια) & οι λειτουργίες του. Η</p>	<p>Μετά την ολοκλήρωση του κεφαλαίου, οι μαθητές θα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μπορούν να διακρίνουν ποια όργανα της Πολιτείας ανήκουν στην εκτελεστική εξουσία και να εντοπίζουν περιπτώσεις διασταύρωσης των λειτουργιών στο Σύνταγμα (παρεκκλίσεις από την Αρχή της Διάκρισης των 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ποια είναι τα όργανα της Πολιτείας & η λειτουργία τους; (βλ. άρθρα 43, 48, 86 και 95 του Συντάγματος) ▪ Επιχειρηματολογήστε υπέρ της θέσης του Ευριπίδη «Η τήρηση των νόμων είναι ο συνεκτικός δεσμός της πολιτείας». ▪ Πώς αντιλαμβάνεστε τη ρήση του Σωκράτη: «Χωρίς δικαιοσύνη, είναι αδύνατον να υπάρξει καλός πολίτης»; ▪ Εντοπίστε την 1^η δική στην ελληνική

<p>αντιπολίτευση.</p> <p>3.1.2 Οι Πολιτικές του Κράτους & η Διακυβέρνηση. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 51 – 52, 5.2. Η εκτελεστική λειτουργία και σελ. 50 – 51, 52–55, 60–62, 5.1. Η νομοθετική λειτουργία, 5.2.1. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, 5.2.2. Η Κυβέρνηση, 5.3. Η δικαστική λειτουργία)</p> <p>3.2 Η Νομοθεσία. Σε τι χρησιμεύει; Οι πηγές του Δικαίου. Η σχέση των κανόνων της Ηθικής με τους κανόνες Δικαίου. Πώς παράγεται; Τα είδη του Δικαίου και των κανόνων δικαίου. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 16–22, 23–24, 2.1. Έννοια, προέλευση και εξέλιξη του δικαίου, 2.2. Κανόνες δικαίου και ηθικής, 2.4. Διακρίσεις δικαίου)</p> <p>3.3 Δικαιοσύνη (το Δικαστικό Σύστημα, τα ένδικα μέσα & ο πρωτογονισμός της Αυτοδικίας). Τι είναι Αδίκημα; Ποιες οι διαβαθμίσεις του; Οι Ποινές. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 60–62, 5.3. Η δικαστική λειτουργία)</p> <p>3.4 Δημόσιος τομέας και ευρύτερος δημόσιος τομέας. Κεντρική Διοίκηση ή Δημόσιο ή Κράτος με τη στενή έννοια. Κεντρική & Αποκεντρωμένη Διοίκηση. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 55–58 και 85 – 87, 5.2.3. Η δημόσια διοίκηση, 7.4. Τοπική αυτοδιοίκηση)</p> <p>3.5 Ο πολίτης ως διοικούμενος. Βασικές ρυθμίσεις για τη σχέση Δημόσιας Διοίκησης – Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας. «Οδηγίες χρήσης» των δημοσίων υπηρεσιών.</p> <p>3.6 Ο Προϋπολογισμός του Κράτους. Βασικές έννοιες δημοσιονομικής λειτουργίας του Κράτους, των Ο.Τ.Α. & των άλλων Ν.Π.Δ.Δ.</p> <p>3.7 Ο πολίτης φορολογείται και ασφαλίζεται. Βασικές μορφές άσκησης δημόσιας εξουσίας. Χρηστικές γνώσεις Φορολογικού & Ασφαλιστικού Δικαίου</p> <p>3.8 Συνταγματικές αρχές που περιορίζουν την εκτελεστική εξουσία – Εφαρμογές. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 45–47, 4.5. Βασικές αρχές του Συντάγματος – 4.5.1. Η αρχή της λαϊκής κυριαρχίας, 4.5.2. Η αρχή του κράτους δικαίου, 4.5.3. Η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου, 4.5.4. Η αρχή της διάκρισης των λειτουργιών)</p> <p>3.9 Ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Διαύγεια. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 51-52, 5.1. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 5.2. Ηλεκτρονική διακυβέρνηση)</p> <p>3.10 Το φαινόμενο της διαφθοράς.</p> <p>3.11 Οι Ανεξάρτητες Αρχές. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 58–60, 5.2.4. Ανεξάρτητες Αρχές)</p>	<p>Εξουσιών).</p> <ul style="list-style-type: none"> • μπορούν να κατανοήσουν ότι το Δίκαιο ρυθμίζει τη δημόσια και την ιδιωτική ζωή. • μπορούν να διακρίνουν τους κανόνες ηθικής από τους κανόνες δικαίου. • μπορούν να συγκρίνουν τα χαρακτηριστικά των φυσικών & των νομικών προσώπων. • μπορούν να διακρίνουν τους κλάδους του Δικαίου & θα γνωρίζουν σε τι αποσκοπεί ο καθένας. • γνωρίζουν τη βασική δομή του Δημόσιου τομέα & ποιες υπηρεσίες είναι αρμόδιες για το εκάστοτε ζήτημα. • μπορούν να διακρίνουν ποια νομικά πρόσωπα ανήκουν στον ευρύτερο δημόσιο & ποια στον ιδιωτικό τομέα. • μπορούν να εξηγήσουν βασικούς όρους του δημοσιονομικού δικαίου, όπως ο Προϋπολογισμός, η πίστωση και η δημόσια δαπάνη. • γνωρίζουν πώς να συμπεριφερθούν έναντι μίας δημόσιας υπηρεσίας. • γνωρίζουν πώς να αναζητήσουν ένα Νόμο ή Προεδρικό Διάταγμα ή Υπουργική Απόφαση. • μπορούν να συντάξουν αίτηση προς δημόσιες Υπηρεσίες κατάλληλη κατά περίπτωση. • γνωρίζουν απλές διοικητικές διαδικασίες (εξουσιοδότηση, επικύρωση εγγράφου, βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής). • διακρίνουν τα δημόσια από τα ιδιωτικά έγγραφα. • αντιλαμβάνονται και κατανοούν το περιεχόμενο ενός κανόνα δικαίου & τη δομή μιας διοικητικής πράξης, λ.χ. επιβολής φόρου ή ασφαλιστικών εισφορών. • αναλύουν την κοινωνικοοικονομική αναγκαιότητα απόδοσης των φόρων & των ασφαλιστικών εισφορών. • κατέχουν τις αρχές της νομιμότητας, της δράσης της Δημόσιας Διοίκησης προς χάριν του δημοσίου συμφέροντος, της αναλογικότητας και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του 	<p>μυθολογία (βλ. τραγωδία «Ευμενίδες» του Αισχύλου). Παρουσιάστε την αποσυμβολίζοντάς την. Εξηγήστε γιατί οι Έλληνες της έδωσαν θεϊκή προέλευση σε σχέση με το παλαιό καθεστώς της Αυτοδικίας (βλ. Έπη Ομήρου).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Έρευνα-δημοσκόπηση: Ποιες οι κυριότερες δυσκολίες στις σχέσεις Πολίτη-Κράτους; Πώς μπορούν να εξομαλυνθούν; ▪ Συντάξτε γενικό οργανόγραμμα του Δημόσιου τομέα (με τις αρμοδιότητες κάθε Υπουργείου) (βλ. άρθρο 1Β του Νόμου 2362/1995) & το οργανόγραμμα κάθε Υπουργείου). (βλ. ιστοσελίδες τους) ▪ Παιχνίδια ρόλων: Οι μαθητές υποδύονται ρόλους δημοσίων λειτουργών και πολιτών, αφού έχουν προετοιμάσει σκετσάκια με διαλόγους ορθών & μη συμπεριφορών. ▪ Επίσκεψη στη Βουλή (& στο μουσείο της, αν έχει έκθεση για τη Δημοκρατία). ▪ Συντάξτε αίτηση χορήγησης αντιγράφου ληξιαρχικής πράξης γέννησης, υποβάλετέ τη στην αρμόδια Υπηρεσία και λάβετε αριθμό πρωτοκόλλου. Εικονική επίσκεψη στην αρμόδια Υπηρεσία του οικείου Δήμου. ▪ Βρείτε μία έγγραφη διοικητική πράξη. Ποια η δομή της; (προϊμιο/διατακτικό) (βλ. http://diavgeia.gov.gr/) ▪ Επίσκεψη σε δικαστήριο για ενημέρωση σχετικά με τη λειτουργία του. ▪ Επίσκεψη σε ΚΕΠ για ενημέρωση σχετικά με τις υπηρεσίες που παρέχει στους Πολίτες. ▪ Εργασία-έρευνα για το Ηλεκτρονικό Έγκλημα & την προστασία των θυμάτων του. ▪ Ενημέρωση από εκπρόσωπο του τοπικού αστυνομικού τμήματος για το έργο και τις υπηρεσίες των σωμάτων δημοσίας τάξης, καθώς και για τα είδη των αδικημάτων και την πρόληψή τους. ▪ Συζήτηση: Τι εννοεί ο νομοθέτης στο άρθρο 4 §5 του Συντάγματος (“Οι Έλληνες πολίτες συνεισφέρουν χωρίς διακρίσεις στα δημόσια βάρη, ανάλογα με τις δυνάμεις τους”); Γιατί είναι αναγκαία η καταβολή φόρων από τους Πολίτες που έχουν αυτή τη δυνατότητα; ▪ Ερευνητική εργασία: Το δυσβάσταχτο χρέος της Ελλάδας και το τεράστιο έλλειμμα της οικονομίας σχετίζονται με το πρόβλημα της φοροδιαφυγής; Βρείτε τρόπους πρόληψης ή καταστολής της. ▪ Εργασία: Γιατί μία από τις αρχές της Δημοκρατίας είναι η Διαφάνεια; ▪ Ποιες είναι οι Ανεξάρτητες Αρχές της Ελλάδας, η αποστολή & ο βαθμός ανεξαρτησίας τους; ▪ Οργανώστε επίσκεψη σε μία Ανεξάρτητη Αρχή (λ.χ. Συνήγορο του Πολίτη – Κύκλο Δικαιωμάτων του Παιδιού). ▪ Παρακολουθείστε & σχολιάστε την
---	---	--

	<p>διοικούμενου.</p> <ul style="list-style-type: none"> γνωρίζουν τα αίτια του φαινομένου της διαφθοράς στη Δημόσια Διοίκηση και τις επιπτώσεις του, θα μπορούν να προτείνουν λύσεις, θα είναι διατεθειμένοι να καταγγείλουν σχετικά συμβάντα. 	<p>κωμωδία «Ορνιθες», την ιδανική Πολιτεία του Αριστοφάνη, για έναν κόσμο ελεύθερο και δίκαιο, με αίτημα την Ευτυχία, που υιοθετεί τις αρχετυπικές αξίες του Δικαίου και της Αξιοκρατίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> Παρακολουθείστε & σχολιάστε την κωμωδία του Αριστοφάνη «Ἐφήκες» για τη δικομανία, τη διαφθορά και το λαϊκισμό.
ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ «ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ»		
για το 3 ^ο κεφάλαιο: ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ & ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ		
<p>Κεφάλαιο 2: Το δίκαιο (2.1. Έννοια, προέλευση και εξέλιξη του Δικαίου, 2.2. Κανόνες ηθικής και κανόνες Δικαίου: η διαφορά, 2.3 Υποκείμενα Δικαίου, 2.3.1 Τα Φυσικά Πρόσωπα, 2.3.2 Τα Νομικά Πρόσωπα, 2.4. Διακρίσεις Δικαίου)</p>		
<p>Κεφάλαιο 5: Η λειτουργία της πολιτείας (5.1. Η νομοθετική λειτουργία, 5.2. Η εκτελεστική λειτουργία, 5.2.1. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, 5.2.2. Η Κυβέρνηση, 5.2.3. Η Δημόσια Διοίκηση – Η γραφειοκρατία, 5.2.4. Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές, 5.3. Η δικαστική λειτουργία)</p>		

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ & ΥΠΟ-ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΣΚΟΠΟΙ-ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ- ΑΣΚΗΣΕΙΣ-ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p style="text-align: center;">4^ο Κεφάλαιο: <u>ΑΣΚΩ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ (ΑΤΟΜΙΚΑ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ) & ΤΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΟΥ</u> (7 ώρες)</p> <p style="text-align: center;">Α. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ</p> <p>4.1 Η ιδιότητα του Πολίτη & οι Υποχρεώσεις του (Τα δημόσια αγαθά και οι υποχρεώσεις μας προς αυτά, Ισότητα, Αξιοπρέπεια, Σεβασμός του διαφορετικού, Διακρίσεις, Ρατσισμός, ΑμεΑ, άνεργοι, άστεγοι, άποροι, Κυκλοφοριακή & Φορολογική Συνείδηση) (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 67-69, 6.1. Δικαιώματα και υποχρεώσεις, 6.2. Άσκηση και κατάχρηση δικαιώματος)</p> <p>4.2 Ατομικά & Κοινωνικά Δικαιώματα και η αρχή του Κοινωνικού Κράτους.</p> <p>4.2.1 Η εξέλιξη και η νομική φύση των ατομικών & των κοινωνικών δικαιωμάτων. Οι κανόνες δικαίου που τα διασφαλίζουν.</p> <p>4.2.2 Οι φορείς και οι αποδέκτες τους.</p> <p>4.2.3 Τα Ατομικά & Κοινωνικά Δικαιώματα αναλυτικά (η αρχή της αξίας του ανθρώπου, η αρχή της ισότητας, η προσωπική ελευθερία, η ελευθερία γνώμης και πνευματικής κίνησης, η θρησκευτική ελευθερία, η ελευθερία της έκφρασης και του τύπου, οι θεσμικές εγγυήσεις για τη ραδιοτηλεόραση, η ελευθερία της τέχνης, της επιστήμης και της παιδείας, το δικαίωμα της ιδιοκτησίας, η αρχή του νόμιμου δικαστή, τα δικαιώματα προηγούμενης ακρόασης, συλλογικής δράσης και συνένωσης, υποχρεωτική εκπαίδευση, δημόσια υγεία, προστασία της οικογένειας, δικαίωμα στην εργασία και εργασιακά δικαιώματα, η συνδικαλιστική ελευθερία).</p> <p>4.2.4 Οι περιορισμοί τους. Ελευθερία & Υπευθυνότητα. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ.70-75, 6.3 Διακρίσεις δικαιωμάτων, 6.3.1 Τα Ατομικά δικαιώματα, 6.3.3 Τα Κοινωνικά δικαιώματα, 6.4 Πολιτική άμυνα και προστασία)</p> <p>4.3 Υποκείμενα Δικαίου (φυσικά & νομικά πρόσωπα). Αρχές Δικαίου. Χρηστικές γνώσεις</p>	<p>Μετά την ολοκλήρωση του κεφαλαίου, οι μαθητές θα:</p> <ul style="list-style-type: none"> γνωρίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους έχουν αφομοιώσει ότι δικαιώματα και υποχρεώσεις αλληλοσυμπληρώνονται & αλληλοϋποστηρίζονται. έχουν αντιληφθεί τα όρια των δικαιωμάτων τους & κατανοήσει την απαγόρευση της καταχρηστικής άσκησης τους μπορούν να διακρίνουν τα είδη των δικαιωμάτων έχουν αντιληφθεί την έννοια του πολιτικού ασύλου και τη σημασία του. γνωρίζουν το περιεχόμενο και την αξία των βασικών δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους έχουν αναπτύξει αίσθημα ατομικής και κοινωνικής ευθύνης, κοινωνικής δικαιοσύνης έχουν συνειδητοποιήσει ότι οι ατομικές ελευθερίες είναι απόλυτα συνυφασμένες με το Δημοκρατικό Πολίτευμα, ως η βασική προϋπόθεση για την ύπαρξή τους. γνωρίζουν τι είναι οι ΣΣΕ (συλλογικές συμβάσεις εργασίας) και ποιοι είναι οι Κοινωνικοί Εταίροι. γνωρίζουν ποια είναι τα στοιχειώδη δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εργαζομένων & των εργοδοτών. 	<ul style="list-style-type: none"> Ποια τα θεμελιώδη ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα; Σε ποιους απονέμονται; Τι σημαίνει υπεύθυνος Πολίτης; (Επιχειρηματολογήστε & δώστε 3 παραδείγματα) Ποιοι κανόνες δικαίου ορίζουν τα δικαιώματα και ποια τις υποχρεώσεις μας; Να εντοπίσουν τα άρθρα του Συντάγματος που αφορούν στα Ατομικά & στα Κοινωνικά Δικαιώματα. Να διεξαχθεί έρευνα επιπέδου γνώσεων των συμπολιτών (σε τοπικό επίπεδο) ως προς τα Ατομικά & τα Κοινωνικά Δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Να διεξαχθεί εκστρατεία ενημέρωσης της τοπικής κοινότητας αναφορικά με τα Ατομικά & τα Κοινωνικά Δικαιώματα, καθώς και ως προς τις υποχρεώσεις κάθε Πολίτη. Προσκαλέστε στο σχολείο σας για ενημέρωση & συζήτηση εκπρόσωπο της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ ή οργάνωσης που υπερασπίζεται τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (λ.χ. Διεθνούς Αμνηστίας) Προσκαλέστε στο σχολείο σας εκπρόσωπο του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού ή/και της Διεθνούς Αμνηστίας για ενημέρωση σχετικά με το έργο τους & το πώς μπορείτε να συμβάλετε. Προσκαλέστε στο σχολείο

<p>Ιδιωτικού Δικαίου (Εργατικού, Οικογενειακού, Κληρονομικού, Εμπράγματος). (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 22-24, 2.3 Υποκείμενα Δικαίου, 2.3.1 Τα Φυσικά Πρόσωπα, 2.3.2 Τα Νομικά Πρόσωπα, 2.4 Διακρίσεις Δικαίου) 4.4 Προστασία Πνευματικών Δικαιωμάτων.</p>		<p>σας εκπρόσωπο της τοπικής ΔΟΥ ή του Υπουργείου Οικονομίας</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Προσκαλέστε στο σχολείο σας εκπρόσωπο της Τροχιάς για ενημέρωση & συζήτηση. ▪ Εντοπίστε στον τύπο άρθρα σχετικά με το κεφάλαιο & κάντε περίληψη καθενός από αυτά.
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ «ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ» για το 4^ο Κεφάλαιο: ΑΣΚΩ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ (ΑΤΟΜΙΚΑ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ) & ΤΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΟΥ</p> <p>Κεφάλαιο 6: Ατομικά, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα (6.1. Δικαιώματα και υποχρεώσεις, 6.2. Άσκηση και κατάχρηση του δικαιώματος, 6.3. Διακρίσεις δικαιωμάτων, 6.3.1. Τα ατομικά δικαιώματα, 6.3.3. Τα κοινωνικά δικαιώματα, 6.4. Πολιτική άμυνα και προστασία)</p>		

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ & ΥΠΟ-ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΣΚΟΠΟΙ-ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>5^ο Κεφάλαιο: <u>ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ</u> (5 ώρες)</p> <p>Α. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ</p> <p>5.1 Σύγχρονα αναπτυξιακά μοντέλα, Καταναλωτισμός, & επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον.</p> <p>5.2 Σεβασμός & προστασία του φυσικού & του αστικού περιβάλλοντος και Οικολογία.</p> <p>5.3 Βιώσιμη - Αειφόρος Ανάπτυξη & η εξοικονόμηση των φυσικών πόρων.</p> <p>5.4 Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη & Περιβάλλον.</p> <p>5.5 Συναισθηματική Νοημοσύνη – Καταναλωτική & Οικολογική συνείδηση. Μορφές αγορών, Πολιτική Ανταγωνισμού & Καταναλωτική Συμπεριφορά. Η πολιτική & αξιακή κρίση βλέπει σοβαρά την υγεία του Περιβάλλοντος.</p> <p>5.6 “Πάντων χρημάτων μέτρον άνθρωπος”. Η ανάπτυξη οικολογικής συνείδησης, η ανθρώπινη ευημερία & η φιλοσοφική έννοια της «Ευδαιμονίας».</p>	<p>Μετά την ολοκλήρωση του κεφαλαίου, οι μαθητές θα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχουν αντιληφθεί τη διαλεκτική σχέση του περιβάλλοντος με την ανάπτυξη, ώστε ως αυριανοί Πολίτες να αποκτήσουν καταναλωτική, περιβαλλοντική, επαγγελματική ή / και επιχειρησιακή συνείδηση και υπευθυνότητα, προς όφελος προσωπικό και κοινωνικό. • Έχουν κατανοήσει το φαινόμενο του καταναλωτισμού, των αιτιών και των επιπτώσεών του στο Περιβάλλον, στη Δημοκρατία και στην ποιότητα ζωής του Ανθρώπου. • Έχουν κατανοήσει την πολύπλοκη φύση των σύγχρονων αναπτυξιακών, τεχνολογικών περιβαλλοντικών ζητημάτων. • Έχουν έλθει αντιμέτωποι με σύγχρονα διλήμματα για τα υφιστάμενα μοντέλα ανάπτυξης της οικονομίας και του καταναλωτισμού σε σχέση με το τελικό ζητούμενο του Ανθρώπου, αυτό της Αυτοπραγμάτωσης και της Ευτυχίας. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ποια είναι τα σύγχρονα μοντέλα οικονομικής μεγέθυνσης και τα χαρακτηριστικά τους; ▪ Ποια τα είδη περιβάλλοντος; ▪ Παρουσίαση όλων των ειδών των περιβαλλοντικών προβλημάτων. ▪ Τι σημαίνει οικονομική ανάπτυξη; ▪ Τι είναι η Αειφόρος ανάπτυξη; ▪ <i>Εργασία:</i> Τι σημαίνει είμαι προσωρινός ιδιοκτήτης ή ένοικος του πλανήτη; Πώς μπορώ να συμβάλω στην προστασία του Περιβάλλοντος; ▪ <i>Ερευνητική εργασία:</i> Κρίσιμα περιβαλλοντικά ζητήματα & ανάδειξη προτάσεων για την αντιμετώπισή τους. ▪ <i>Γραπτή-διαθεματική εργασία / Συζήτηση:</i> Συγκρίνετε τις αρχές του Ανθρωπισμού (Ουμανισμού) & του Υλισμού. Ποιες είναι πιο «φιλικές» προς το περιβάλλον; ▪ <i>Ομαδική εργασία:</i> Διοργάνωση και υλοποίηση καμπάνιας ενημέρωσης της τοπικής κοινότητας για την ανακύκλωση κ.ά. απλούς τρόπους προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. ▪ <i>Ομαδική εργασία:</i> Οι μαθητές θα διοργανώσουν και συμμετάσχουν σε εκστρατεία αναδάσωσης ή καθαρισμού μιας ακτής ή ενός άλσους. ▪ <i>Ομαδική εργασία:</i> Οι μαθητές θα διοργανώσουν & υλοποιήσουν εκστρατεία ενημέρωσης για τη φιλική προς το περιβάλλον καταναλωτική συμπεριφορά. ▪ <i>Ομαδική εργασία:</i> Οι μαθητές θα προετοιμάσουν και υλοποιήσουν καμπάνια ενημέρωσης των αγροτών, των κτηνοτρόφων, των αλιέων ή των επιχειρηματιών για τρόπους προστασίας του περιβάλλοντος σε σχέση με την επαγγελματική τους δραστηριότητα. ▪ <i>Σφυγμομέτρηση τοπικής κοινής γνώμης</i> για το βέλτιστο μοντέλο οικονομικής & τεχνολογικής ανάπτυξης.

ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ «ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ»

για το 5^ο κεφάλαιο: ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Σελ. 75-76 (εθελοντικές δράσεις για το περιβάλλον)

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ & ΥΠΟ-ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΣΚΟΠΟΙ-ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>6^ο Κεφάλαιο: <u>ΕΞΩΚΡΑΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ,</u> <u>ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ &</u> <u>ΜΜΕ</u> (8 ώρες)</p> <p>Α. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ</p> <p>6.1 Η Κοινωνία των Πολιτών (ΚτΠ) και τα χαρακτηριστικά της.</p> <p>6.1.2. Η ιδιότητα του Ενεργού Πολίτη.</p> <p>6.1.3. Οι Δημοκρατικές Αρχές για την κοινωνική συμβίωση (Ισότητα, Αλληλεγγύη, Σεβασμός του Άλλου, Ανεκτικότητα, Δικαιοσύνη, Πνεύμα Συνεργασίας, Συλλογικότητας και Κατανόησης. Παιδεία για την Ειρήνη. Ειρηνική επίλυση διαφορών). (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 90-91, 7.7. Η κοινωνία των πολιτών – Τα κοινωνικά κινήματα)</p> <p>6.2 Εθελοντισμός & Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ). (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 131 – 132, 10.2.3. Οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις)</p> <p>6.3 Ομάδες Πίεσης, Συλλογικότητες, Κοινότητες & Δίκτυα. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 89-90, 7.6. Κοινή γνώμη και ομάδες πίεσης – συμφερόντων)</p> <p>6.4 Κοινωνικά κινήματα. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 90-91, 7.7. Η κοινωνία των πολιτών – Τα κοινωνικά κινήματα)</p> <p>6.5 Μ.Μ.Ε.</p> <p>6.5.1. Οι βασικές λειτουργίες τους.</p> <p>6.5.2. Ο ρόλος τους.</p> <p>6.5.3. Οι επιδράσεις τους.</p> <p>6.5.4. Πληροφόρηση – Παραπληροφόρηση.</p> <p>6.5.5. Φαινόμενα λαϊκισμού και προπαγάνδας.</p> <p>6.5.6. Το ηλεκτρονικό έγκλημα και οι κίνδυνοι στο διαδίκτυο. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 91-93, 96-104, 8.1. Τα Μ.Μ.Ε και οι λειτουργίες που επιτελούν, 8.5. Η εκτίμηση του ρόλου των Μ.Μ.Ε., 8.3. Επιδράσεις των Μ.Μ.Ε. -</p>	<p>Μετά την ολοκλήρωση του κεφαλαίου, οι μαθητές θα μπορούν να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίσουν την αναγκαιότητα της επικοινωνίας και τη δύναμη που ασκούν τα ΜΜΕ (4^η εξουσία) στην πολιτική εξουσία • Να αποκωδικοποιήσουν με κριτική σκέψη τα μηνύματα και να αξιολογήσουν τις επιδράσεις των ΜΜΕ • Να διακρίνουν την έγκυρη πληροφόρηση από την παραπληροφόρηση • Να αποσαφηνίσουν τη σχέση των ΜΜΕ με την οικονομία, την πολιτική και τον πολιτισμό • Να διαπιστώσουν το ρόλο των ΜΜΕ στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης • Να συνειδητοποιήσουν ότι ο τρόπος που λειτουργούν τα ΜΜΕ διέπεται από νομικούς κανόνες (ΕΣΡ, κώδικας δημοσιογραφικής δεοντολογίας, κτλ.) • Να διακρίνουν την έννοια του λαϊκισμού και της προπαγάνδας • Να αναπτύξουν κριτική ικανότητα και να αξιοποιούν τα ΜΜΕ αποφεύγοντας τη χειραγώγηση. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Πώς αντιλαμβάνεστε την ΚΤΠ και ποιος ο ρόλος της; ■ Με τι είδους εθελοντικές δράσεις επιθυμείτε να ασχοληθείτε; ■ Μελετήστε & παρουσιάστε στην τάξη την εξέλιξη παλαιών & νέων κοινωνικών κινήματων (π.χ.: α) το αίτημα για πιο άμεση δημοκρατία, β) η πολιτική οικολογία, γ) το φεμινιστικό κίνημα). ■ Έρευνα-εργασία: Καταγραφή των ΜΚΟ/σωματείων και των σκοπών τους σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο. ■ Έρευνα-εργασία: Αναζητήστε το καταστατικό μιας ΜΚΟ που ανήκει σε οποιαδήποτε κατηγορία (π.χ. περιβαλλοντική, πολιτιστική, ανθρωπίνων δικαιωμάτων) και διαπιστώστε ομοιότητες και διαφορές με το καταστατικό μιας ομάδας πίεσης. ■ Εντοπίστε τα ΜΜΕ της περιοχής σας ή της πόλης σας και οργανώστε επίσκεψη σε ένα από αυτά. Συνεννοηθείτε με τον υπεύθυνο για τη συμμετοχή σας σε εκπομπή για την παρουσίαση των απόψεών σας για σημαντικό θέμα ή τη δημοσίευση άρθρου σας. ■ Με τη χρήση ερωτηματολογίου ερευνήστε και καταγράψτε τις παραβιάσεις στον εργασιακό χώρο μεταξύ των δύο φύλων. ■ Αναζητήστε στο εγχειρίδιο της Νεοελληνικής Γλώσσας, κείμενα που αναφέρονται στην ειρήνη. ■ Παιχνίδι ρόλων: Οι μαθητές υποδύονται τους εργοδότες και τους εργαζομένους και επιδιώκουν την επίλυση των διαφορών τους (π.χ. αύξηση αποδοχών) με ειρηνικό τρόπο. ■ Παιχνίδι ρόλων: Οι μαθητές συστήνουν ομάδες (λ.χ. σύλλογοι καθηγητών & γονέων, μαθητική κοινότητα, εξωσχολική ομάδα επιστημόνων) για τη μελέτη παραβατικής συμπεριφοράς (π.χ. ενδοσχολική βία, bullying,...) και την εξεύρεση λύσης από τους μαθητές. ■ Χωρισμός σε υποομάδες και παρουσίαση ΜΚΟ όπως περιβαλλοντικές, υπεράσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του παιδιού και καταναλωτικές. ■ Παρουσιάστε τους σκοπούς, τους τρόπους, τα μέσα, τις ενέργειες & τα αποτελέσματα κάποιας ΜΚΟ. ■ Ως αυριανοί ενεργοί πολίτες αναζητήστε τρόπους διεκδίκησης και προάσπισης κάποιου δικαιώματος ή προβολής ενός παραπόνου. ■ Να διεξάγετε συνεντεύξεις από επαγγελματίες, εθελοντές & μέλη ενώσεων, οργανώσεων, ομάδων πίεσης κτλ. Αναλύστε τα συμπεράσματά σας. Αναρτήστε τα αποτελέσματα της έρευνας λ.χ. στον ιστότοπο του σχολείου. ■ Ενημερωθείτε για τα πιο σημαντικά προβλήματα των συμμαθητών σας ή της τοπικής κοινωνίας και δημιουργήστε σχολική εθελοντική ομάδα με στόχο την επίλυση τους. ■ Ιδρύστε μια εικονική ΜΚΟ, με σκοπό την προστασία των αδέσποτων ζώων της περιοχής σας ή για την προστασία του περιβάλλοντος ή την βοήθεια των αλλοδαπών – μεταναστών. Εκλέξτε διοίκηση και αποφασίστε για τις δραστηριότητες που θα υλοποιήσετε κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. ■ Επισκεφτείτε μια ΜΚΟ της περιοχής σας (ή την ιστοσελίδα της) ■ Παιχνίδι ρόλων: Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες, επιλέγουν ένα συμβάν από την καθημερινότητα για να το παρουσιάσουν. Η κάθε ομάδα εκπληρώνει

<p>8.3.1.Γενικά για τις επιδράσεις των Μ.Μ.Ε.,Β.3.2. Κατασκευή και αναπαράσταση της πραγματικότητας, 7.8. Φαινόμενα λαϊκισμού - Η προπαγάνδα)</p> <p>6.6 Η σχέση των ΜΜΕ με την πολιτική, την οικονομία και τον πολιτισμό. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 101 – 103, 8.4. Μ.Μ.Ε. Πολιτική, Οικονομία και Πολιτισμός)</p> <p>6.7 ΜΜΕ και νεολαία (χειραγώγηση, μιμητισμός, κριτική σκέψη). «Οδηγός χρήσης» των ΜΜΕ από τους Πολίτες, ως καταναλωτές και παραγωγούς πληροφοριών & απόψεων. (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 103–104, 8.5. Εκτίμηση του ρόλου των Μ.Μ.Ε.)</p>	<p>διαφορετικό στόχο, π.χ. η πρώτη αναπαριστά αντικειμενικά το γεγονός, η δεύτερη πρέπει να προσελκύσει το ενδιαφέρον του κοινού, η τρίτη ομάδα έχει ως στόχο να επηρεάσει σε συγκεκριμένη κατεύθυνση το κοινό και η τέταρτη οφείλει να σεβαστεί τα εμπλεκόμενα πρόσωπα (θύμα- θύτη). Μετά την παρουσίαση των εργασιών καταγράφουν και συζητούν ποια ομάδα εκπλήρωσε αποτελεσματικότερα –κι αυτό θα εκτιμηθεί από τη συμπεριφορά του κοινού- το στόχο της.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ως μέλη της μαθητικής κοινότητας να επιλέξουν ένα ΜΜΕ και να 'προκαλέσουν' ανοιχτή συζήτηση με δημοσιογράφους και με αρμόδιους φορείς, για ένα θέμα του ενδιαφέροντός τους. ▪ Καταγραφή, σύγκριση, ανάλυση και ερμηνεία γεγονότων από τον τύπο (π.χ. πρωτοσέλιδο, κύριο άρθρο) ή το δελτίο ειδήσεων της τηλεόρασης (π.χ. πρώτη είδηση, έκταση των ειδήσεων). ▪ Εργασία: Οι μαθητές να εντοπίσουν σημαντικά προβλήματα του σχολείου ή της τοπικής κοινωνίας, να συντάξουν σχετικό άρθρο ή να προβούν σε ενέργειες για την προβολή του σε ραδιοφωνική ή τηλεοπτική εκπομπή. ▪ Από την ιστορία Α', Β', Γ' Γυμνασίου και Λυκείου αναφέρατε κοινωνικά κινήματα και επαναστάσεις που είναι απόρροια των πολιτικών συστημάτων. ▪ Οργανώστε ένα διαγωνισμό γελοιογραφίας μέσα από την τρέχουσα πολιτική επικαιρότητα.
---	--

ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ «ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ»

για το 6^ο Κεφάλαιο: ΕΞΟΙΚΡΑΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ & ΜΜΕ

Κεφάλαιο 7: Κοινωνική και πολιτική δυναμική (7.5. Ο συνδικαλισμός, 7.6. Κοινή γνώμη και ομάδες πίεσης – συμφερόντων, 7.7. Η κοινωνία των πολιτών – Τα κοινωνικά κινήματα, 7.8. Φαινόμενα λαϊκισμού – Η προπαγάνδα)

Κεφάλαιο 8: Τα μέσα μαζικής επικοινωνίας (8.1. Τα Μ.Μ.Ε. και οι λειτουργίες που επιτελούν, 8.2. Βασικά στοιχεία της μαζικής επικοινωνίας, 8.3. Επιδράσεις των Μ.Μ.Ε., 8.3. Γενικά για τις επιδράσεις των Μ.Μ.Ε., 8.3.2 Κατασκευή και αναπαράσταση της πραγματικότητας, 8.4. Μ.Μ.Ε., πολιτική, οικονομία και πολιτισμός, 8.5. Εκτίμηση του ρόλου των Μ.Μ.Ε.)

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ & ΥΠΟ-ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΣΚΟΠΟΙ-ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p style="text-align: center;">7^ο Κεφάλαιο: <u>Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ</u> <u>& ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ</u></p> <p>(Ο Έλληνας Πολίτης – Ευρωπαίος Πολίτης – Πολίτης του Κόσμου) (11 ώρες)</p> <p style="text-align: center;">Α. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:</p> <p>7.1 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ</p> <p>7.1.1 Η Ιστορία της και το όραμα της Ενωμένης Ευρώπης</p> <p>7.1.2 Η Δομή & η Διακυβέρνηση της Ε.Ε. (οι 3 Πυλώνες, τα Θεσμικά της Όργανα, οι Αρμοδιότητές τους & οι Λειτουργίες τους, το «Θεσμικό Τρίγωνο».)</p> <p>7.1.3 Οι Πολιτικές της Ε.Ε. & οι κατηγορίες τους</p> <p>7.1.4 Η Ελλάδα στην Ε.Ε., η Ευρωπαϊκή Ενοποίηση & η Ο.Ν.Ε.</p> <p>7.1.5 Η Κοινοτική Νομοθεσία</p> <p>7.1.6 Η Ιδιότητα του Ευρωπαίου Πολίτη, τα δικαιώματα & οι υποχρεώσεις του. Το δικαίωμα αναφοράς. Η Πρωτοβουλία Πολιτών.</p>	<p>Μετά το πέρας της διδασκαλίας του κεφαλαίου και γενικότερα όλης της ύλης, οι μαθητές/τριες θα:</p> <p><u>(7.2 Υποενότητες για την ΕΕ)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • έχουν κατανοήσει τους λόγους ίδρυσης και εξέλιξης της Ε.Ε. • έχουν αντιληφθεί τη σημασία της ένταξης της Ελλάδας στην τότε ΕΟΚ (Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα) • γνωρίζουν τις αρμοδιότητες των οργάνων της Ε.Ε. • μπορούν να αξιολογήσουν τις διάφορες πολιτικές της Ε.Ε. • έχουν αντιληφθεί ότι η Ελλάδα συμμετέχει 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ποιος είναι ο σκοπός της ΕΕ; Γιατί και πώς δημιουργήθηκε; Πώς λειτουργεί; ▪ Ποια είναι τα όργανα της Ε.Ε και τι κάνει το καθένα; ▪ Τι γνωρίζετε για το "Θεσμικό Τρίγωνο"; ▪ Ποιες οι Πολιτικές της Ε.Ε. και ποια τα είδη τους; ▪ Ποια συμφέροντα της Ελλάδας εξυπηρετούσε η στρατηγική της ένταξης της στην τότε ΕΟΚ (Ε.Ε.); ▪ Πότε εντάχθηκε η Ελλάδα; ▪ Τι έχει ήδη επιτύχει για τους πολίτες της και ποιες νέες προκλήσεις αντιμετωπίζει σήμερα; ▪ Στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, μπορεί η ΕΕ να ανταγωνιστεί επιτυχώς άλλες σημαντικές οικονομίες και να διατηρήσει τα κοινωνικά της πρότυπα (Κοινωνικό Κράτος ή Κράτος Πρόνοιας); ▪ Ποιος εκτιμάτε πως είναι σήμερα ο ρόλος της Ε.Ε. στην παγκόσμια σκηνή και ποιες προβλέπετε να είναι στην επόμενη 10ετία; ▪ Σφυγμομέτρηση για την ΕΕ (Ενδεικτικές ερωτήσεις: Η ΕΕ παίζει σημαντικό ρόλο

7.1.7 Οι Ευρωεκλογές & η σημασία τους

7.1.8 Κοινοτικά Προγράμματα

7.1.9 Χρηματοδότηση Κρατών Μελών, Επιχειρήσεων κλπ (Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης (ΚΠΣ), ΕΣΠΑ, ...)

(βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 110-123, 9.1 Ιστορική επισκόπηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), 9.2 Βασικοί θεσμοί – όργανα της Ε.Ε., 9.3 Διαδικασία λήψης αποφάσεων στην Ε.Ε., 9.4 Βασικές πολιτικές της Ε.Ε., 9.5 Πολιτική ενοποίηση – Ο Ευρωπαίος πολίτης)

7.2 ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

7.2.1 Σύγχρονα ζητήματα Διακρατικής Εμβέλειας

7.2.1α Η θέση της Ελλάδας στον Κόσμο. Η Ελληνική Εξωτερική Πολιτική - εθνικά θέματα

7.2.1β Τα ανθρώπινα δικαιώματα - Το ανθρωπιστικό δίκαιο

7.2.1γ Ο "3ος Κόσμος"

7.2.1δ Φτώχεια

7.2.1ε Πολεμικές Συρράξεις

7.2.1στ Μετανάστευση & Πρόσφυγες (Συμφωνία Schengen). Ο Ελληνισμός της διασποράς.

7.2.1ζ Δίκαιο Εμπόριο (Fair Trade)

7.2.1η Διεθνή Περιβαλλοντικά Ζητήματα

7.2.1θ Το οργανωμένο έγκλημα σε υπερεθνικό επίπεδο

7.2.1ι Τουρισμός & Ναυτιλία

7.2.2 Η Οργάνωση της Διεθνούς Κοινωνίας

7.2.2α Οι Διακρατικές Σχέσεις & η Αλληλεξάρτηση μεταξύ χωρών.

7.2.2β Το φαινόμενο της Παγκοσμιοποίησης. Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου. Εμπορικές-οικονομικές συνεργασίες μεταξύ κρατών (NAFTA, MERCOSUR, ASEAN)

7.2.2γ Το Διεθνές Δίκαιο και οι Διεθνείς Συμβάσεις

7.2.2δ Πολίτης Κράτους – Ευρωπαίος Πολίτης - Πολίτης του Κόσμου

7.2.2ε Διεθνείς Οργανισμοί (ΟΗΕ, Συμβούλιο της Ευρώπης, Διεθνής Ερυθρός Σταυρός, ΠΟΕ (Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου), ΔΝΤ, ΝΑΤΟ),

7.2.2στ Διεθνή Δικαστήρια

7.2.2ζ Διεθνείς Οργανώσεις (Γιατροί του Κόσμου, Διεθνής Διαφάνεια, Διεθνής Αμνηστία)

7.2.2η Διεθνείς (Πολυεθνικές) Εταιρείες (βλ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ: σελ. 126-144, Κεφάλαιο 10: Η Διεθνής Κοινότητα, 10.1. Οι διεθνείς σχέσεις και το διεθνές δίκαιο, 10.2. Οι διεθνείς οργανισμοί, 10.2.1 Ο Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.), 10.2.2. Το Ν.Α.Τ.Ο., 10.2.3. Οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (Μ.Κ.Ο.), 10.3. Τα ανθρώπινα δικαιώματα – Το ανθρωπιστικό δίκαιο, 10.4. Η παγκοσμιοποίηση, 10.5. Η θέση της Ελλάδας στον κόσμο – Η άσκηση της εξωτερικής πολιτικής, 10.5.1. Ο ελληνικός πολιτισμός, 10.5.2 Η ελληνική ναυτιλία, 10.6. Ο

ενεργά στην οικοδόμηση της Ε.Ε.

- έχουν αντιληφθεί ότι οι ίδιοι είναι συγχρόνως Έλληνες και Ευρωπαίοι Πολίτες και Πολίτες του κόσμου.

(7.2 Υποενότητες για τη Διεθνή Κοινωνία)

- έχουν καταλάβει τη σημασία της συμμετοχής και της ευθύνης κάθε Πολίτη στο ευρωπαϊκό & το διεθνές γίγνεσθαι.
- έχουν κατανοήσει την ανάγκη ύπαρξης διεθνών σχέσεων, διεθνούς δικαίου και διεθνών οργανισμών και να αξιολογήσουν τη λειτουργία τους.
- έχουν αντιληφθεί την αλληλεξάρτηση και την αλληλεπίδραση μεταξύ των χωρών
- επιθυμούν να υποστηρίξουν τα δικαιώματα και τα ζητήματα του ανθρωπιστικού δικαίου.
- έχουν κατανοήσει & αξιολογήσει το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης και τις διαστάσεις του.
- έχουν αντιληφθεί τα αίτια και τις επιπτώσεις των πολέμων.
- έχουν συνειδητοποιήσει την αξία της ειρήνης και δεσμευτεί ως προς τη διαφύλαξή της.
- μπορούν να αξιολογήσουν τους παράγοντες που διαμορφώνουν τη θέση της Ελλάδας στον κόσμο και επηρεάζουν την εξωτερική της πολιτική.
- έχουν προβληματιστεί για τα ζητήματα που αφορούν στον ελληνισμό της διασποράς.

στη ζωή μας; Αν ναι, γιατί; Θα ψηφίσετε στις επόμενες ευρωεκλογές; Πιστεύετε ότι η ΕΕ θα κατορθώσει να αποκτήσει Πολιτική Ενοποίηση, άρα και Κοινή Πολιτική Άμυνας που τόσο ενδιαφέρει την Ελλάδα;

- Προετοιμασία των μαθητών για το Πρόγραμμα του Ευρωκοινοβουλίου EUROSCOLA (βλ. http://www.europarl.gr/view/el/Euroscola_prog.html)
- Οι μαθητές να «επισκεφτούν» τη Γωνιά του Παιδιού της Ε.Ε. (ιστοσελίδα με παιχνίδια γνώσεων http://europa.eu/kids-corner/index_el.htm)
- Προσκαλέστε στο σχολείο σας για ενημέρωση & συζήτηση έναν ευρωβουλευτή ή εκπρόσωπο του Ευρ. Κοινοβουλίου ή της Ευρ. Επιτροπής
- Βρείτε παραδείγματα αλληλεξάρτησης κρατών.
- Ποια τα βασικά Εθνικά Θέματα της Ελλάδας;
- Ποιοι οι σημαντικότεροι Διεθνείς Οργανισμοί;
- Τι είναι το Ανθρωπιστικό Δίκαιο; Σε τι αποσκοπεί;
- Ποια τα αίτια της φτώχειας ως παγκόσμιου προβλήματος και πώς μπορούμε να την προλάβουμε ή να την περιορίσουμε;
- Ποια τα κύρια αίτια των πολεμικών συγκρούσεων σήμερα;
- Ομαδική εργασία: Τι είναι η Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) και γιατί θεωρείται κρίσιμη στρατηγικά για κάθε παράκτια χώρα;
- Ομαδική εργασία: Ποια η ιστορία και οι αρμοδιότητες του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου
- Ομαδική εργασία: Αναλυτική Παρουσίαση ενός Θέματος Εξωτερικής Πολιτικής
- Επίσκεψη στο Υπ. Εξωτερικών (κατόπιν ραντεβού με αρμόδια Δ/νση) για ενημέρωση από ειδικό διπλωμάτη για θέμα της Εξωτερικής μας Πολιτικής.
- Επίσκεψη στο Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Αθήνα (κατόπιν ραντεβού με αρμόδιο στέλεχος) για ενημέρωση σχετικά με την ΕΕ, στο πλαίσιο ειδικών προγραμμάτων της ΕΕ για μαθητές.
- Προσομοίωση συνεδρίασης του Ευρωκοινοβουλίου, στο πλαίσιο ειδικών προγραμμάτων της ΕΕ για μαθητές (Euroscola).
- Συζήτηση στην τάξη με θέμα: Πώς αντιλαμβάνεστε τη φράση του Σωκράτη, που επανέλαβαν και άλλοι σπουδαίοι αρχαίοι Έλληνες στοχαστές: "Δεν είμαι Αθηναίος, ούτε Έλληνας πολίτης, αλλά πολίτης του κόσμου."
- Παρακολούθηση & σχολιασμός της κωμωδίας του Αριστοφάνη «Πλούτος» (φιλοσοφική αλληγορία για την άδικη

Ελληνισμός της διασποράς)	κατανομή του πλούτου).
ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ «ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ»	
για το 7 ^ο Κεφάλαιο: ΕΞΟΚΡΑΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ & ΜΜΕ	
Κεφάλαιο 9: Θεσμοί και πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης (9.1. Ιστορική επισκόπηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), 9.2. Βασικοί θεσμοί – όργανα της Ε.Ε., 9.3. Διαδικασία λήψης αποφάσεων στην Ε.Ε., 9.4. Βασικές πολιτικές της Ε.Ε., 9.5. Πολιτική ενοποίηση – Ο Ευρωπαίος πολίτης)	
Κεφάλαιο 10: Η διεθνής κοινότητα (10.1. Οι διεθνείς σχέσεις και το διεθνές δίκαιο, 10.2. Οι διεθνείς οργανισμοί, 10.2.1. Ο Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.), 10.2.3. Οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (Μ.Κ.Ο.), 10.3. Τα ανθρώπινα δικαιώματα – Το ανθρωπιστικό δίκαιο, 10.4. Η παγκοσμιοποίηση, 10.5. Η θέση της Ελλάδας στον κόσμο - Η άσκηση της εξωτερικής πολιτικής, 10.5.1. Ο ελληνικός πολιτισμός, 10.5.2. Η ελληνική ναυτιλία, 10.6. Ο Ελληνισμός της διασποράς)	

Η απόφαση αυτή θα ισχύσει από το σχολικό έτος 2012-13.

Η Απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ